

ועדת פרס ישראל במתמטיקה ומדעי המחשב עתרה לבג"ץ נגד גלנט כי סירב לקבל את המלצתה

גלנט אינו מסכים להעניק את פרס ישראל לפרופ' עודד גולדרייך ממכון ויצמן, מכיוון שלטענתו הוא תומך ב-BDS. ייתכן כי התערבות השר סותרת את תקנון פרס ישראל, האוסר עליו להתערב יותר מפעם אחת

אור קשתי 30.03.2021 15:55 עודכן ב: 18:30

בצעד יוצא דופן, ועדת השופטים להענקת פרס ישראל בתחום המתמטיקה ומדעי המחשב עתרה היום (שלישי) לבג"ץ נגד שר החינוך, יואב גלנט, המסרב לקבל את החלטתה להעניק את הפרס לפרופ' עודד גולדרייך ממכון ויצמן, על פועלו בנושא סיבוכיות חישובית. גלנט מתנגד להחלטה בטענה שגולדרייך תומך בתנועת BDS, אף שהאחרון הבהיר כי הוא אינו תומך בה.

בשבועות האחרונים פנה גלנט לוועדה פעמיים בבקשה שתשקול מחדש את מתן הפרס בגלל התבטאויות של פרופ' גולדרייך, אך ל"הארץ" נודע כי הוועדה הדגישה שהדברים אינם רלוונטיים למתן פרס על הישגיו של המדען הישראלי בנושא סיבוכיות חישובית. באופן רשמי נדרש שר החינוך לאשר את החלטת הוועדה, אך שיקול הדעת שלו בנושא מוגבל. לדברי גורמים הבקיאיים בפרטים, ייתכן כי התערבותו של גלנט סותרת את תקנון פרס ישראל שלפיו השר רשאי לבקש דיון חוזר בוועדה, אך "ההחלטה השנייה של הוועדה תהיה סופית".

על פי החלטת השופטת יעל וילנר, הדיון בעתירה יהיה ב-5 באפריל, וגלנט ומשרד החינוך צריכים להגיב על העתירה עד מחרתיים. בשל ההליך החשאי להענקת הפרס ניתן צו ארעי לחיסיון על כל פרטי העתירה, כולל שמות חברי ועדת השופטים ונימוקיהם למתן הפרס.

לפני כשלושה שבועות פורסם בחדשות 12 כי לאחר שהוועדה החליטה להעניק את הפרס לפרופ' גולדרייך, פנה אליה גלנט בדרישה "לבחון מחדש" את הדברים. בפרסום אף נטען כי גולדרייך הגדיר את חיילי צה"ל "פושעי מלחמה". לפי הפרסום, גולדרייך הבהיר ליו"ר הוועדה פרופ' נוגה אלון כי הוא אינו תומך ב-BDS וכי מעולם לא תמך בתנועה. לאחר הפרסום התראיין גולדרייך לאתר "זו הדרך", כינה את גלנט ואת ראש הממשלה נתניהו "שני מנוולים" ואמר כי עוגמת הנפש שבלחיצת ידיהם, עם קבלת הפרס, זניחה לעומת עוגמת הנפש שנגרמת מ"המדיניות הנפשעת והמטומטמת" שלהם.

גורמים הבקיאיים בפרטים מסרו כי לאחר הפנייה הראשונה שנענתה בשלילה, חזר גלנט וביקש מחברי הוועדה לדון שוב בנושא. בסופו של דבר דנה הוועדה שלוש פעמים במתן הפרס לפרופ' גולדרייך. בניגוד אולי לפרס הניתן על מפעל חיים, בשאר הקטגוריות אין מקום לשיקולים ערכיים, אמר אחד הגורמים.

בעבר דחה בג"ץ עתירות נגד מתן פרס ישראל ליגאל תומרקין, פרופ' זאב שטרנהל - ובשנה שעברה גם נגד הרב יעקב אריאל, בגין התבטאויותיו נגד קהילת הלהט"ב. בפסק הדין מ-2004 התייחס השופט (בדימוס) אליהו מצא לעצמאות ועדות השופטים וכתב כי היא אחד הגורמים המגינים על הפרס "חרף היותו פרס ממלכתי, מפני השפעותיהם של גורמים פוליטיים".

ב-2015 נחשף ב"הארץ" כי לשכת ראש הממשלה, בנימין נתניהו, פסלה בצעד חריג את מינויים של שלושה חברים בשתי ועדות שופטים. "לא ייתכן שעמדות פרו-פלסטיניות ישתלטו בתחומים מסויימים על פרס ישראל", כתב אז נתניהו. בסופו של דבר המהלך נבלם בזכות התערבות היועמ"ש דאז, יהודה וינשטיין.

פרופ' גולדרייך והשר גלנט בחרו שלא להגיב לפניית "הארץ".